

Posudek diplomové práce (Oponentský posudek)

Autorka diplomové práce: **Jiří Hansl**
Student: **Pedagogické fakulty univerzity Karlovy v Praze; studijní kombinace německý jazyk – anglický jazyk**

Téma diplomové práce: **Das Motiv der „verbotenen“ Liebe im Werk von Robert Musil**

Práce byla podána na **Katedře germanistiky UK-PedF**
Vedoucí diplomové práce: **PhDr. Viera Glosíková, CSc.**
Oponentka práce: **PhDr. Tamara Bučková, Ph.D.**

Datum odevzdání: **25.11.2010**

1. K tematické komponentě diplomové

Jiří Hansl si pro svou diplomovou práci vybral téma z oblasti literární vědy a psychologie literatury. Soustředil se na portrét hlavního hrdiny románu Roberta Musila „Zmatky chovance Törlesse“, předmětem rozboru Törlessova charakteru se stalo téma „zakázané lásky“, které diplomant rozebírá na příkladu výkladu motivu osamocení, motivu násilí, způsobu hrdinova nazírání na svět. Pro vylíčení osobnosti mladého Törlesse je relevantní analýza role smyslové kognice v dospívání.

2. Ke struktuře diplomové práce

Práce má logickou strukturu, je rozdělena do následujících hlavních kapitol: „Úvod“, „Motiv zakázané lásky chovance Törlesse“, „Literárněvědný pohled“, „Závěr“, „Shrnutí“, „Seznam literatury“. Jednotlivé kapitoly jsou dále podrobně členěny, návaznost podkapitol je vykazují jistou linearitu, která kromě neustále nových pohledů na dané téma umožňuje cenný vhled do hlubinných struktur románu a umožňuje blíže poznat techniku Musilova autorského stylu.

3. K obsahové stránce diplomové práce

Hlavní část práce

Po obsahové stránce nejvíce cením nenásilného spojení psychologie a literární vědy. Prostředkem ke spojení těchto dvou vědních disciplín se pro diplomanta stala analýza jednotlivých motivů, které chápe jako součást děje, jako součást charakteristiky (vnitřní i vnější) hlavní postavy, a které dokáže vyložit také jako symboly přesahující hranice textu. Dobrá orientace v oblasti psychologie diplomantovi umožnila vyhodnocení jednotlivých motivů do vyšších celků. Tak např. motiv osamostatnění vykládá jako nejprve jako psychický stav přecházející v rys charakterizující způsob myšlení mladého Törlesse. Své úvahy dokládá parafrázemi a citacemi sekundární literatury, které přirozeným způsobem prokládá úryvky románu. Největší pozornost Jiří Hansl věnuje motivům sexuality, které selektuje do dalších motivických hladin, jež částečně zasahují do vypravěčských struktur románu (např. podkapitoly věnované monitorování světa očima hlavního hrdiny – „Törless jako pozorovatel“, str. 28 – 30). Zastřešujícím pojmem pro analyzované motivy jsou zmatečné stavy Törlesse, které jsou explicitně vyjádřeny již v samotném názvu románu.

Přesto, že se diplomant soustředí především na mladého Törlesse, věnuje také nezbytný prostor dalším hrdinům románu. Konfigurace je dalším prvkem, kterou Jiří Hansl využívá k dokreslení portrétu hlavní postavy. Törlesse chápe jako postavu objevující se v určité životní epoše, která je blíže vymezena příchodem do internátní školy a odchodem z ní.

Kapitola věnovaná pouze literární vědě se zabývá výstavbou a jazykem románu, metaforickým čtením a možnostmi rozličných výkladů textu. Tato kapitola doplňuje výše zmíněnou analýzu motivů jako jednotlivých prvků a zasazuje portrét hrdiny do kontextu románu disponujícího vlastním časoprostorem. Prostor, který je v diplomové práci Jiřího Hansla věnovaný pouze literární vědě, není příliš rozsáhlý. Na tomto místě by bylo možné na tématu dále pracovat, protože, jak diplomant správně uvádí v úvodu, román je možné interpretovat z mnoha úhlů pohledu.

Shrnutí

V závěru práce Jiří Hansl shrnuje poznatky z jednotlivých kapitol, přičemž se soustředí na různé roviny interpretace textu. Ve výkladu rozuzlení románu naznačuje další možné perspektivy vývoje postavy, avšak záměrně nedochází k žádným soudům.

Seznam literatury

zahrnuje tituly z oblasti psychologie a literární vědy, jejichž výběr je fundovaný. Vypracování seznamu sekundární literatury zcela neodpovídá předepsané normě, u jednotlivých titulů není uvedeno ISBN.

4. K formální a jazykové stránce diplomové práce

Práce má správné naformátování. Je psána v německém jazyce a má velmi dobrou jazykovou úroveň. Kromě nutných náležitostí obsahuje celkem 67 stran normovaného textu.

5. Celkové hodnocení diplomové práce

Z práce vyzařuje osobní zaujetí tématem, z textu je zřejmá velmi dobrá znalost odborné literatury. Diplomant prokázal schopnost formulovat vlastní úsudky a podložit je sekundární literaturou. Neobvyklé je propojení literární psychologie a literární vědy, které však předkládané práce neubírá na kvalitě a naopak ji činí zajímavou.

Práce má logickou stavbu. Je psána kultivovaným jazykem, z pohledu stylistiky je na vysoké úrovni. Formálně i obsahově odpovídá požadavkům kladeným na diplomovou práci. Práci Jiřího Hansla doporučuji k obhajobě.

6. K obhajobě diplomové práce

U obhajoby prosím o zařazení románu do kontextu autorovy tvorby a do kontextu žánru.

PhDr. Tamara Bučková, Ph.D.

V Praze, 29.12.2010